

Toetsingsadvies over de inhoud
van het Milieu-effectrapport
Provinciaal Afvalstoffen Plan
Friesland 1992 - 1997

14 oktober 1991

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport Provinciaal Afvalstoffen Plan Friesland 1992-1997 / Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de Milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-298-5

Trefw.: milieu-effectrapportering ; Friesland / afvalverwerking; Friesland.

Aan het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Friesland
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

uw kenmerk
WM.91/49132

uw brief
3 juli 1991

ons kenmerk
U1291-91/Oo/nm/316-75

onderwerp
toetsingsadvies MER
ontwerp afvalstoffenplan 1992-1997

Utrecht,
14 oktober 1991

Met bovenvermelde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid te adviseren over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) inzake het Provinciaal Afvalstoffen Plan Friesland 1992 - 1997.

Hierbij bied ik u overeenkomstig artikel 41z, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne het advies van de Commissie aan. In dit toetsingsadvies komt de Commissie tot een positief oordeel over het MER. De Commissie spreekt haar waardering uit voor de keuze de effectbeschrijving te richten op de afvalstroom hetgeen in het algemeen goed aansluit bij het strategisch karakter van het plan.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de besluitvorming over het voornemen. Zij zal graag vernemen op welke wijze daarbij met de in het MER beschreven alternatieven en milieugevolgen rekening is gehouden. Ook zou zij graag op de hoogte blijven van de wijze waarop de evaluatie zal plaats vinden en het tijdstip van verslaglegging daarvan.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Provinciaal Afvalstoffen Plan Friesland
1992 - 1997

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Provinciaal Afvalstoffenplan
Friesland 1992 - 1997

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de toetsing van de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van het Provinciaal Afvalstoffenplan Friesland,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep milieu-effectrapportage
Provinciaal Afvalstoffenplan Friesland

J. Oosterhof

secretaris

dr. J.Th. de Smidt,

voorzitter

Utrecht, 14 oktober 1991

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE	3
3.	DOEL EN BELANG	4
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
5.	TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	6
6.	BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND EN ONTWIKKELING VAN HET MILIEU	7
7.	BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	7
8.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	8
9.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF	9
10.	SAMENVATTING VAN HET MER	10

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 juli 1991 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen inzake het ontwerp van het Provinciaal Afvalstoffenplan Friesland 1992-1997
2. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 126 d.d. 3 juli 1991
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Door de provincie Friesland wordt een provinciaal afvalstoffenplan (PAP) opgesteld voor de periode 1992 - 1997. Dit PAP betreft een herziening van het vigerende PAP en het plan voor bouw- en sloopafval (beide vastgesteld in 1981).

Het PAP biedt het beleidskader dat richting geeft aan de organisatorische en operationele beslissingen voor diverse categorieën afvalstoffen¹⁾ op uitvoeringsniveau. Dit komt onder andere tot uitdrukking bij beslissingen over locatiekeuze en vergunningverlening, waarbij aan het PAP wordt getoetst.

Ter ondersteuning van de besluitvorming inzake het PAP wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd, zoals geregeld in de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (Wabm).

De bekendmaking van het MER vond plaats in de Staatscourant van 3 juli 1991, nr. 126 (zie bijlage 2). Op 9 juli 1991 heeft de Commissie het MER ontvangen en werd zij verzocht, conform artikel 41z, eerste lid, van de Wabm, het bevoegd gezag te adviseren (zie bijlage 1).

De commissie voor de m.e.r. dient een oordeel te geven over het MER waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- het gestelde in art. 41j. van de Wabm, mede gelet op richtlijnen voor de inhoud van het MER, die werden vastgesteld door het bevoegd gezag op 26 februari 1991.
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art.41w., tweede lid van de Wabm).

Dit advies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies voor de richtlijnen heeft opgesteld. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3.

De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt daarom in dit advies "de Commissie" genoemd.

Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen over het ontwerp PAP/MER, die mondeling (tijdens de openbare hoorzitting) en schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, werden zij door de Commissie in het advies verwerkt.

---

1 Huishoudelijke afvalstoffen, grof huisafval, kantoor-, winkel- en dienstenaafval, agrarisch afval, bouw- en sloopafval, reinigingsdienstenaafval, verontreinigde grond, zuiveringsslib, specifiek ziekenhuisafval en chemisch afval.

Bij de toetsing van het MER is in hoofdlijnen de volgorde aangehouden van de onderwerpen die een MER ten minste moet behandelen volgens artikel 41j van de Wabm. Voor de duidelijkheid is bij elk hoofdstuk in dit advies aangegeven op welk hoofdstuk en/of paragraaf uit het MER een en ander betrekking heeft.

2. ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE

Naar de mening van de Commissie is het een helder en duidelijk geschreven rapport en is het als zodanig goed leesbaar voor een breed publiek.

De afstemming tussen hoofdtekst en bijlagen is goed.

De Commissie betreurt het dat kaarten met daarop aangegeven de locaties van afvalbe- en verwerkingsinrichtingen ontbreken.

De Commissie is van mening dat het wenselijk was geweest om een beter onderscheid te maken tussen enerzijds de gehanteerde doel- en taakstellingen en anderzijds de wijze waarop aan deze doel- en taakstellingen beleidsmatig vorm wordt gegeven. Hierdoor had een beter beeld gevormd kunnen worden van de haalbaarheid en noodzakelijke beleidsinspanningen om de verschillende alternatieven te realiseren.

Het MER biedt naar het oordeel van de Commissie voldoende onderbouwing voor besluitvorming over het PAP.

De Commissie heeft over de opzet van het PAP/MER twee hoofdopmerkingen. Beiden hebben betrekking op de consequenties van het gekozen abstractieniveau voor de mate van concreetheid waarmee effectvoorspelling voor het milieu mogelijk is.

Door het strategische karakter van het PAP is deze effectvoorspelling op uitvoeringsniveau slechts mogelijk voor zover van de betreffende activiteiten ook de locaties in het PAP worden vermeld.

Het gekozen niveau van effectbeschrijving sluit in het algemeen overigens goed aan bij het strategisch karakter van het Plan. Het Plan en het MER concentreren zich op de effecten op de afvalstromen die het gevolg zijn van het beleid en de alternatieven.

De Commissie onderstreept dat zij dit een juiste werkwijze acht. Voor de concrete ingrepen in het milieu op een bepaalde locatie betekent dit echter naar de mening van de Commissie dat het PAP voor vergunningverlening een duidelijk toetsingskader moet bieden. De criteria (locatiekeuze, milieuhygiënische voorzieningen) waaraan een vergunning dient te voldoen zouden daarin moeten zijn opgenomen. Dit toetsingskader kan ook gebruikt worden voor het bepalen van benodigde maatregelen bij heropening of uitbreiding van bestaande inrichtingen, alsmede bij niet m.e.r.-plichtige vergunningaanvragen.

De Commissie mist ook een uitwerking in het hoofdstuk evaluatie van de wijze van bijsturen naar de gestelde doelen op grond van bijvoorbeeld jaarlijkse gegevens over de ontwikkelingen in het ontstaan en verwerken van afval. Hiermee zou van het abstracte karakter van het PAP optimaal gebruik gemaakt kunnen worden om actief in te spelen op de succes- en faalelementen van het beleid zoals dat tot op het moment van evaluatie is gevoerd.

3. DOEL EN BELANG

(MER, hoofdstukken 1 en 2)

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Doel en belang van het PAP zijn in het MER goed omschreven.

Met betrekking tot de hoofdstukken 1 en 2 maakt de Commissie nog de volgende opmerkingen:

- de commissie is van mening dat in de volgorde van de beleidsdoelstellingen (bladzijde 3) de hiërarchie onvoldoende tot uitdrukking komt;²]
- er bestaat twijfel over de praktische uitvoerbaarheid van het voorgestane storttarievenbeleid op bladzijde 4 van het MER;
- geen aandacht wordt in het MER besteed aan de stankproblematiek die samenhangt met de verwerking van rioolgangenzand, kolkenzuiger- en gemalenslib (bladzijde 6, vijfde gedachtenstreepje);³]
- er blijven stromen verontreinigde grond waarvoor geldt dat het SCG (Service Centrum Grondreiniging) niet betrokken is bij de verwijdering; voor deze stromen kan de provincie beleid ontwikkelen.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

(MER, hoofdstuk 3)

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

Voorgenomen activiteit

Het MER geeft een voldoende beeld van het voorgenomen beleid.

Dit wordt nog bevorderd door het MER en het PAP in een kافت te presenteren. De wijze waarop dit voorgenomen beleid geconcretiseerd zal worden zou beter zichtbaar zijn geweest, wanneer in het PAP was aangegeven welke organisatie binnen welke termijn verantwoordelijk is voor de realisering van een bepaald onderdeel van het beleid ⁴]. Vermelding van de aanwezigheid van het MER op de kافت zou overigens aan de duidelijkheid hebben bijgedragen.

---

2 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 1, 10 en 20

3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 6

4 zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1

De tekst van paragraaf 3.4 (bladzijde 22) kan leiden tot onduidelijkheid over de autonome groei van het huishoudelijk afval, omdat de re-denering die leidt tot 1,5% pas op bladzijde 25 wordt gegeven. Bij het nulalternatief is deze groei gelijk aan de autonome groei van de afvalproductie namelijk 1.5% per jaar. In het voorgenomen beleid wordt 0% groei per huishouden per jaar nagestreefd. Hierdoor is de groei van het totale afvalaanbod gelijk aan de bevolkingsgroei, namelijk 0,3%.

Op bladzijde 29 wordt gesproken over het landelijk GFT-bureau, voor een groot aantal lezers van het MER zal naar verwachting niet duidelijk zijn welk bureau hier wordt bedoeld.

Het is de Commissie opgevallen dat er voor het reinigingsdienstenafval in het voorgenomen beleid geen preventiedoelstelling is opgenomen. Zo zou er bijv. voorlichting kunnen worden gegeven over het gebruik van voorzieningen ter voorkoming van zwerfvuil.

De onderbouwing van de keuzes mbt. verbranden/drogen, schaalgrootte en locatie op bladzijde 61, punt H, is naar het oordeel van de Commissie aan de magere kant.

Op bladzijde 18 wordt een begripsomschrijving gegeven van de tien bouwstenen van het afvalverwijderingsproces.

Het begrip preventie wordt hierbij duidelijk omschreven. De begripsmatige uitwerking is niet consistent. Op bladzijde 26 wordt het in eigen tuin composteren van GFT-afval opgevoerd als zijnde "preventie", terwijl het op bladzijde 18 onder de bouwsteen "bewerking" valt. Eveneens op bladzijde 26 wordt een haalsysteem voor KCA als "kwalitatieve preventie" opgevoerd, terwijl dit op bladzijde 18 onder de bouwsteen "inzamelen" valt.

Uit de verstrekte informatie kan de commissie niet opmaken of het bij de 5% preventie bij grof huisvuil gaat om het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) of een haalbaar geacht percentage. Ook op andere plaatsen zijn percentages niet altijd inzichtelijk gebruikt⁵].

De Commissie is gebleken dat het Plan geen duidelijkheid verschaft hoe zal worden omgegaan met bestaande afspraken inzake de teruglevering van afval⁶].

Het meest milieuvriendelijk alternatief

In hoofdstuk 3, bladzijde 20, staat vermeld dat bij het opstellen van het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) rekening is gehouden met "bestuurlijke en technische mogelijkheden".

Een omschrijving van de bestuurlijke en technische mogelijkheden ontbreekt echter. Bovendien ontbreekt een nadere onderbouwing van de ver-

---

5 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1

6 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 4 en 5

schillende gehanteerde percentages voor preventie. Hierdoor blijft onduidelijk op welke wijze de verschillende gehanteerde percentages uitkomt zijn van bestuurlijke en technische mogelijkheden.

Het MER geeft verder onvoldoende aan wat de bestuurlijke, organisatorische en maatschappelijke veranderingen (bladzijde 101 van het MER) zijn die noodzakelijk zijn om het mma te kunnen realiseren.

Gemist wordt tenslotte een inschatting van de termijn waarop het mma gerealiseerd kan worden en welk proces hiervoor in gang gezet moet worden om deze veranderingen binnen de gestelde termijn te kunnen realiseren.

Gelet op het vorenstaande is het de Commissie, op basis van de in het MER verstrekte informatie, niet duidelijk geworden, of het mma ook werkelijk een mma is. Dit te meer daar allerlei beperkingen worden aangegeven die niet kunnen worden gecontroleerd.

5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

Het MER is onduidelijk over de besluitvorming met betrekking tot locaties, schaalgrootte en tijdstip van heropening/uitbreiding van de bestaande verwerkingsinrichtingen als stortplaatsen en de afvalverbrandingsinstallatie ⁷].

De Commissie kan uit het MER niet opmaken welke besluiten nog genomen moeten worden met betrekking tot de bestuurlijke, organisatorische en maatschappelijke veranderingen die noodzakelijk zijn om te komen tot realisering van het mma.

---

7 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1

6. **BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND EN ONTWIKKELING VAN HET MILIEU**

(MER, hoofdstuk 4)

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Ervan uitgaande dat het hier gaat om een beleids-MER met een strategisch karakter is de commissie van oordeel dat het MER voldoende gegevens bevat over de bestaande toestand van het milieu.

Het MER zou aan waarde hebben gewonnen met een uitgebreidere beschrijving op bladzijde B27 en volgende(n) (bijlage 4) van ver- en bewerkingsinrichtingen en hun (nog resterende) verwerkingscapaciteit, alsmede een kaart waarop deze inrichtingen staan aangegeven en een verwijzing in de hoofdtekst hiernaar.

Het is de commissie niet duidelijk waarom de gemeentelijke afvalstoffenverordeningen niet zijn beoordeeld op het doorvoeren van gescheiden inzameling (par. 2.3, bladzijde 11, laatste alinea van het MER).

7. **BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De Commissie onderschrijft de kwalitatieve en globale benadering van de beschrijving van de gevolgen voor het milieu, gezien het richtinggevend karakter van dit strategische PAP/MER. Bij de aspecten die in dit hoofdstuk aan de orde worden gesteld mist de commissie nog de volgende punten:

- de effecten van mogelijke lozing van koelwater van de AVI voor het oppervlaktewater worden niet besproken (par. 4.2.1. van het MER);
- gemist wordt informatie over mogelijke geluidemissie bij verbranding als gevolg van aanwezige ventilatoren (paragraaf 4.2.3 van het MER).
- naar het oordeel van de Commissie zullen geuremissies bij compostering niet worden voorkomen, maar uitsluitend kunnen worden beperkt (bladzijde 78, laatste zin van het MER);
- in tegenstelling tot hetgeen vermeld is op bladzijde 83 van het MER is de commissie van mening dat de schaalgrootte niet zozeer bepaalt hoe optimaal het verbrandings- en reinigingsproces verloopt, maar veel meer van invloed is op de hoogte van de verbrandingskosten;

- de Commissie wijst erop dat er een verplichting bestaat om bij de aanvraag om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet een globale aanduiding van de eindvorm van de stortplaats te geven⁸; bijv. door middel van een landschapsplan.
- gemist wordt de productie van een energiedrager (biogas) bij vergisting⁹.

Het MER geeft geen goed inzicht in de milieugevolgen van de voorgenomen heropening en uitbreiding van afvalverwerkings- inrichtingen. Uit navraag door de Commissie bij de provincie is duidelijk geworden dat aparte MER's worden opgesteld voor de uitbreiding van de stortplaats Skinkeskâns en de heropening van de AVI Leeuwarden. Voor de nieuwe stortplaats De Dolten is al een MER gemaakt. De milieu-effecten van deze activiteiten zijn/worden derhalve zichtbaar gemaakt. Dit is niet het geval voor de uitbreiding van de stortplaats Garijperhoek en de heropening van de stortplaats Weperpolder, aangezien deze activiteiten, gelet op hun omvang, niet m.e.r.-plichtig zijn. Aangezien het hier stortplaatsen betreft die niet voldoen aan de I.B.C.-criteria uit de ministeriële Richtlijn Gecontroleerd Storten, had een uitvoeriger beschrijving van de milieu-effecten van heropening/uitbreiding in het MER voor het PAP een nuttige bijdrage kunnen leveren aan een verantwoorde besluitvorming over vergunningaanvragen voor deze activiteiten.

De Commissie maakt uit het ontwerp-PAP op (bladzijde 5, par.1.3) dat ingeval er bij calamiteiten reserve-opslagcapaciteit te kort schiet tijdelijk afval gestort moet worden op een stortplaats in de provincie. In het MER wordt op de milieu-effecten van deze keuze niet ingegaan¹⁰.

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De Commissie is van oordeel dat de vergelijking van de alternatieven op een overzichtelijke en juiste wijze is geschied. In de manier van presenteren en beoordelen van de alternatieven klinkt de beleidsmatige voorkeur voor preventie en hergebruik door. Wel is de Commissie van mening dat het MER aan inhoud had gewonnen, als deze beleidsmatige voorkeur duidelijker was uitgewerkt.

---

8 bladzijde 86 punt a

9 bladzijde 91, 1e alinea

10 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 11 en 20

Aan de wens dat het MER een voor een breed publiek toegankelijk document dient te zijn was meer voldaan wanneer in de inleiding van hoofdstuk 5 een korte toelichting op de gehanteerde werkwijze was gegeven.

In een dergelijke toelichting zouden de volgende punten aan de orde kunnen komen:

- een toelichting op de algemene beleidsuitgangspunten zoals geven op bladzijden B 37 t/m B 40;
- een toelichting op de schaalniveau's waarop milieu-effecten van afvalbeleid optreden en de problemen die dit gegeven oplevert voor effectbeschrijving;
- een verwijzing naar MER's op projectniveau en vergunningaanvragen voor meer concrete effectbeschrijvingen.

9 OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF

MER, hoofdstuk 6 en 7)

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De Commissie mist een goed inzicht in de milieugevolgen van de heropening van de stortplaats "Weperpolder" en van de uitbreiding van de stortplaats "Garijperhoek". De desbetreffende tekst in het MER is naar het oordeel van de Commissie te globaal¹¹].

Gemist wordt inzicht in de financiële consequenties van aanpassing van de bestuurlijke organisatie ten behoeve van de uitvoering van het in het PAP geformuleerde beleid.

De Commissie is van oordeel dat de toelichting en onderbouwing van het onderzoeksprogramma voor "evaluatie achteraf" beperkt is. Dit geldt zowel ten aanzien van de plaats van de evaluatie in de planuitvoering als ten aanzien van de wijze waarop de evaluatie zal worden uitgevoerd. Het strategische karakter van het plan biedt specifieke mogelijkheden om tussentijds op grond van evaluatie-uitkomsten bij te sturen in de richting van de gestelde doelen. De aanzet tot een onderzoeksprogramma¹²] dient de volgende punten te bevatten:

- uitspraken over de plaats van het evaluatieonderzoek in de planuitvoering;

---

11 Voor de stortplaats "Skinkeskans" en de AVI-Leeuwarden wordt momenteel een MER opgesteld. Voor de stortplaats "De Dolten" is een MER gemaakt.

12 Brochure over het opstellen van het evaluatie-onderzoeksprogramma bij milieu-effectrapportage voor afvalstoffenplannen, ministerie VROM en LNV, serie milieu-effectrapportage nr. 37.

- uitspraken over de wijze waarop de resultaten van de evaluatie worden teruggekoppeld naar de planuitvoering;
- de te hanteren methoden en technieken van onderzoek;
- de te meten variabelen;
- een kostenraming;
- uitspraken over het moment en de wijze van verslaglegging;
- uitspraken over de mogelijkheid op de respectievelijke onderwerpen van de evaluatie (zie bladzijde 104 van het MER) metingen en registraties uit te voeren;

10. SAMENVATTING VAN HET MER.

(MER, hoofdstuk O)

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting in het MER is goed leesbaar en geeft een goede weergave van de inhoud van het MER. Het feit dat de indeling van de samenvatting niet volledig gelijk is aan die van het hoofdrapport maakt het gebruik van de samenvatting als ingang tot het hoofdrapport niet optimaal.

Met betrekking tot de samenvatting heeft de commissie nog de volgende detailopmerkingen:

- een korte vermelding op de bladzijde S2 en S3, van de redenen waarom autowrakken, baggerspecie en verontreinigde grond niet in het MER zijn opgenomen was op zijn plaats geweest;
- op bladzijde S9 onder tekstdeel "Aan- en afvoer" staat vermeld dat er voor wat betreft het VB wordt gestreefd naar overlaadstations aan het spoor, in het hoofdrapport wordt op diverse plaatsen ook gesproken over stations aan het water.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
Provinciaal Afvalstoffenplan
Friesland 1992 - 1997

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 juli 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen inzake het ontwerp van het Provinciaal Afvalstoffen Friesland 1992-1997

provinsje fryslân
provincie friesland

Aan de voorzitter van de Commissie
voor de milieu-effectrapportage,
Postbus 2345
3500 GH Utrecht.

waterstaat en milieu
postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52
8911 kz Leeuwarden
bezoekadres:
gedempte keizersgracht 38
telefoon: 058-925925
telefax: 058-925225
telek: 46552

Leeuwarden, 3 juli 1991.

Ons kenmerk: WM.91/49132,
afdeling Milieubeheer,
toestel ...287/C.Bos/A.

Onderwerp: toezending ontwerp
afvalstoffenplan en MER.

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	09 JULI 1991
nummer :	2083-91
dossier :	316-45
kopie naar :	Bu/Sc/Pres/Bib

Op 4 juni j.l. hebben wij het ontwerp van het Provinciaal Afvalstoffenplan Friesland 1992-1997 vastgesteld. Het Milieu-effectenrapport dat wij ten behoeve van de vaststelling van het plan hebben laten maken, is als bijlage bij het plan gevoegd.

De door ons vastgestelde richtlijnen hebben wij u bij brief van 1 maart j.l. toegezonden. Het ontwerp van het plan, en dus ook het rapport, liggen van 1 juli tot en met 13 september 1991 ter inzage.

Wij verzoeken u, onder verwijzing naar art. 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, ons over het rapport te adviseren.

Gedeputeerde staten van Friesland,

voorzitter,

, loco-griffier.

Bijl.: 1.

Bij correspondentie datum en ons kenmerk vermelden.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 126 d.d. 3 juli 1991

provincje Fryslân
provincie friesland

Gedeputeerde Staten van Friesland maken bekend dat er ten behoeve van de vaststelling door Provinciale Staten van het Provinciale Afvalstoffenplan Friesland een Milieu-effectrapport is opgesteld.

Dit rapport vormt een bijlage bij het ontwerp van het Provinciaal Afvalstoffenplan, dat van 1 juli tot en met 13 september ter inzage ligt. Gedurende die periode kan iedereen schriftelijke opmerkingen over het rapport indienen bij Provinciale Staten, Postbus 20420, 8900 HM Leeuwarden.

Daarbij kan men verzoeken zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Op 29 augustus wordt er om 20.00 uur in het Provinciehuis, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden, een hoorzitting over het ontwerp-plan gehouden. Daar kunnen ook opmerkingen over het Milieu-effectrapport gemaakt worden. Het ontwerp-plan met het Milieu-effectrapport ligt op de volgende locaties ter inzage:

Provinciehuis, Tweebaksmarkt 70, te Leeuwarden, op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur en van 13.00 tot 16.30 uur.

Gemeentehuis van Achtkarspelen, Stationsplein 2, te Buitenpost op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Gemeentehuis van Ameland, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van het Bildt, van Harenstraat 47, St. Annaparochie op werkdagen van 8.00 tot 12.00 uur en op donderdagen tevens van 13.30 tot 16.30 uur.

Gemeentehuis van Bolsward, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Boarnsterhim, J. W. de Visserwei 10, Grou op werkdagen van 8.00 tot 12.00 uur.

Gemeentehuis Dantumadeel, bij de sectie Ruimtelijke Ontwikkeling en Openbare Werken, bureau Milieu, Paardebluem 4 te Damwoude van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur met uitzondering van de vrijdagmiddag.

Gemeentehuis Dongeradeel, Sruipmarkt 2 te Dokkum op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Ferwerderadeel, Hogebeintumerweg 2, Ferwerd op

werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en na telefonische afspraak van 14.00 tot 16.30 uur.

Bij de sector VROM van de gemeente Franekeradeel, Harlingerweg 14 te Franeker op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en op woensdag tevens van 14.00 tot 16.00 uur.

Afdeling algemene zaken van het Gemeentehuis van Gaasterlân-Sleat, Dubblestraat 1 te Balk op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en op woensdagen tevens van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeente Harlingen, in het Stadhuis, Voorstraat 35 te Harlingen op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en op donderdagen tevens van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeente Heerenveen, Bureau bouwen en milieutoezicht, K. R. Poststraat 12A, 8441 EP Heerenveen.

Gemeentehuis van Kollumerland, Voorstraat 46, 9291 CL te Kollum op werkdagen van 8.15 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.30 uur.

Gemeente Leeuwarden, Dienst Stadsontwikkeling en Milieu, afdeling milieu, Nieuweweg 1A te Leeuwarden op werkdagen van 9.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Leeuwarderdeel, Lijpstraat 1, te Sliens op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Gemeentehuis van Lemsterland, Burgermeester Krijgerplein 7, 8531 EA, Lemmer op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 14.00 uur (m.n.v. vrijdagmiddag).

Gemeentehuis van Littenseradiel, Keatsebinnen 1, Wommels op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 15.30 uur.

Gemeente Menaldumadeel, gemeentesecretarie, Dyksterbuorten 33 te Menaldum, kamer 3 op werkdagen van 8.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur.

Gemeentehuis van Nijeford, Merk 1 te Workum op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeente Ooststellingwerf, Openbare Werken, Knipenstreek 4, Oosterwolde op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeente Opsterland, gemeentehuis te Heeststeezwaap op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeente Skarsterlân, Gemeentehuis, Heremustate 1 te Joure op werkdagen van 8.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur.

Gemeente Schiermonnikoog, gemeentehuis op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Gemeentehuis van Smalleggerland, Gauke Boelensstraat 2 te Drachten op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.30 uur.

Gemeentehuis van Sneek, afdeling milieuzaken, Marktstraat 15, Sneek op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Terschelling op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en op maandag t/m donderdag tevens van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Tytsjerksteradiel, Raadhuisweg 7 te Burgum op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur.

Gemeentehuis van Vlieland, Dorpsstraat 47 Vlieland op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en na telefonische afspraak ook 's middags.

Gemeentehuis van Weststellingwerf, afdeling bestuurlijke zaken, Rozenstraat 1 te Wolvega op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Gemeentehuis van Wonsersadeel op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en op maandag t/m donderdag ook van 13.30 tot 15.00 uur.

Gemeentehuis van Wymbritseradiel, Stadslaan 75 te Blist op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en op dinsdagen tevens van 13.30 tot 16.00 uur.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van Friesland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Friesland

Besluit: vaststelling van het provinciaal afvalstoffenplan (PAP), voor zover dit betrekking heeft op de methode van definitieve verwijdering van afvalstoffen, de daarvoor te creëren voorzieningen en de locatie van die voorzieningen of inrichtingen.

Activiteit: De provincie Friesland zal een PAP opstellen voor de afvalcategorieën huishoudelijk afval, bedrijfsafval, bouw- en sloopafval, zuiveringsslib, ziekenhuisafval en chemisch afval.

Stand van zaken: De m.e.r. is op 15 november 1990 gestart. Overleg met bevoegd gezag en initiatiefnemer op 8 oktober 1991. De Commissie zal haar advies op 14 oktober 1991 uitbrengen.

samenstelling van de werkgroep:

drs. R.J. Bonte (adviseur)

ir. G. Boonzaayer (adviseur)

drs. J.P.C. Dieleman (adviseur)

drs. R. Janssen (adviseur)

dr. J. Th. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: J. Oosterhof

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	910905	Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF)	Leeuwarden	910918
2.	910905	Nederlands Verbond van Ondernemers in de Bouwnijverheid (NVOB)	Leeuwarden	910918
3.	910910	VNO Noord-Nederland	Haren	910918
4.	910913	Afval Overleg Orgaan	Utrecht	910918
5.	910911	Noordelijk Afvaloverleg Orgaan (NAO)	Leeuwarden	910918
6.	910909	Gemeente Leeuwarden	Leeuwarden	910918
7.	910911	Gemeente Smallingerland	Drachten	910918
8.	910911	Gemeente Terschelling	Terschelling	910918
9.	910911	De Vries Joure Holding B.V.	Joure	910918
10.	910912	Gemeente Franekeradeel	Franeker	910919
11.	910912	Gemeente Skarsterlân	Joure	910919
12.	910912	Kamer van Koophandel en Fabrieken	Leeuwarden	910919
13.	910910	NOB wegtransport	Apeldoorn	910919
14.	910912	Het Milieu Platform Ooststellingwerf	Fochtelo	910919
15.	910810	Gemeente Kollumerland c.a.	Kollum	910919

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
16.	910910	Gemeente Opsterland	Beesterzwaag	910919
17.	910912	Gemeente Tytsjerksteradiel	Burgum	910919
18.	910913	Werkgroep AVI-Dicht	Leeuwarden	910919
19.	9109?	Browning-Ferris Industries B.V.	Oosterbeek	910919
20.	910913	Stichting Friese Milieuraad	Leeuwarden	910919
21.	910901	Gemeente Harlingen	Harlingen	910919
22.	910910	Gemeente Ooststellingwerf	Oosterwolde	910919
23.	910830	J.H.B.W. Elgershuizen	Leeuwarden	910919
24.	910918	Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland (OLAF)	Leeuwarden	910927
25.	910918	Gemeente Heerenveen	Heerenveen	910927